JAVASCHE COURANT.

No. 63.

ZATURDAG den 29sten Mei 1830.

Uithoofde van het op maandag invallend Pinxterfeest zal de dingsdagsche Courant niet worden uitgegeven.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal, zyn de volgende dispositien genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD.

Tot 2den kommies bij de Boekhouding der Generale Directie van Financien *B. D. Haase*, thans daarbij werkzaam.

Voorts is bij besluit van den 12 dezer, de waarneming der functien van Assistent Resident van Buitenzorg opgedragen aan den Ambtenaar der eerste klasse Mr. *J. H. van den Bosch*, en zulks bij afwezenheid van den Assistent Resident *de Filietaz Bousquet*, ter beschikking gesteld van Kommissarissen voor de Javasche Vorstenlanden.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 19den december jl.*

Vrijdag avond zijn in de Tweede Kamer der Staten-Generaal de beraadslagingen voorgezet. De heer *Pescatore* begon met te erkennen, dat men, na eene deliberatie van vijf dagen, nog weinig was gevorderd met de oplossing van het vraagstuk, waarvan de aanneming of verwerping van het budget van ontvangsten moest afhangen, te weten, door welke belastingen men het kort zou aanvullen, dat door het afschaffen van het middel op het gemaal was veroorzaakt. Beter ware het, volgens zijn oordeel, geweest, indien allen, die het ontwerp van het Gouvernement gelaakt hadden, zich bij de oplossing van die vraag hadden bepaald. In den tegenwoordigen stand der zaken zou men gemakkelijker tot eene verbetering in het financieel stelsel kunnen komen, zoo men zich eerst over den waren grond der questie kon verstaan, en vervolgens zich met die gedeelten, welke ontegenzeggelijk gebrekkig waren, bezig hield. Om zich echter te kunnen verstaan, was zeker een oogenblik, waarin de gemoederen opgewonden zijn, weinig geschikt, en zoo men geen einde aan die omstandigheden maakte was het te vreezen, dat de band, die twee schoone landen vereenigt, verbroken zou worden. Ondertusschen meende hij, dat het de pligt van een braaf man was, het goede aan te wijzen, zelfs wanneer het tijdstip niet geschikt was om dit ten uitvoer te brengen, in de hoop, dat anderen dit later zouden kunnen doen. Hij zou voor de begrootingswetten stemmen en omtrent de wet van het sijndicaat eenige inlichtingen afwachten, die van regeringswege waren toegezegd.

De heer *Beelaerts van Blokland* heeft in een zeer uitvoerig advies, dat langer dan twee uren duurde, de voorgestelde wet ten verdedigd. Hij meende, dat de wijze van beraadslaging, die de Kamer tegenwoordig volgde, en vooral wat de werkzaamheden der afdeelingen betrof, voor vele verbeteringen vatbaar was. Hij erkende, dat hij vroeger ook gewenscht had, dat de verschillende hoofdstukken der begrooting afzonderlijk behandeld werden; doch de tegenwoordige discussien hadden hem in dit gevoelen doen wankelen; en hij geloofde thans niet, dat onder alle de redenaars, die tegen de begrooting gesproken hebben, er een enkele geweest is, die zijne weigerende stem op de zamenstelling van een of zelfs van verscheiden hoofdstukken der begrooting gegrond heeft. Onder de bedenkingen, die hij voorts mededeelde op de voorgedragen wetten, behoorde, dat de Regering te veel zou toegegeven hebben aan het verlangen, om van de tienjarige begrooting aanzienlijke sommen naar de eenjarige af te voeren. Over de groote uitgaven voor de oostindische bezittingen sprekende, wilde hij, dat men niet alleen de opofferingen, welke die kolonie aan het moederland kostte maar ook de voordeelen in aanmerking nemen zou, waardoor zij rijkelijk vergoed worden, en men niet uit het oog zou verliezen, hoe veel voortbrengselen onzer nijverheid bijzonder die der zuidelijke provincien, daardoor getrokken worden. Hij toonde aan, hoe onstaatkundig het verminderen der krijgsmagt zijn zou in een land als het onze, dat aan verscheiden vreemde rijken grenst, en een aantal vestingen bezit, die het aan ons niet staat te sloopen. Verder sprak hij over de klagten der zuidelijke provincien, dat zij in de zware schulden van den Staat moesten deelen; over de afschaffing van het ministerie van justitie, hetwelk, naar zijn inzien, ongrondwettig zou zijn; over de uitgaven van het collegium philosophicum; over het fonds voor de nijverheid; over de klagten, rakende de omslagtige inrigting van sommige takken van bestuur, en inzonderheid van het ministerie van binnenlandsche zaken. Deze laatste schenen hem toe niet ongegrond te zijn. Het aangenomen beginsel omtrent de grondlasten kon zijne goedkeuring niet wegdragen; eene vermeerdering van grondgebied, door den verkoop der domeinen te weeg gebragt, had ook eene vermeerdering van lasten moeten ten gevolge hebben; ook had hij liever de belasting op het gemaal behouden gezien, zoo als die oorspronkelijk was ingesteld. De afschaffing van dit middel is eene opoffering van het Noorden aan het Zuiden, en dus zou het onnoodig zijn, die opoffering te vergelden door het leggen van die belasting op de voornaamste artikelen van buitenlandschen handel, zoo als thee, koffij en tabak. Vervolgens hield hij zich bezig met de zoo genaamde grieven; eene onbepaalde vrijheid van onderwijs kwam hem geenszins zoo wenschelijk voor, als aan sommige leden, en met betrekking tot de verantwoordelijkheid der ministers vereenigde hij zich ten volle met hetgeen de heer *Donker Curtius* daaromtrent gezegd had. Hoewel de Spreker met het tegenwoordig financieel stelsel niet in alle opzigten te vreden was, zou hij zijne bedenkingen aan het wel begrepen belang des Vaderlands opofferen en voor de begrootings wetten stemmen.

De heer *van Tuyl van Coelhorst* zeide kortelijk, dat het voornaamste bezwaar, hetwelk hij tegen de vroegere begrooting-wetten had, daarin bestond, dat men de som voor de renten en aflossing der zoogenaamde vlottende schuld, in plaats van op de eenjarige, op de tienjarige begrooting gebragt had. Dewijl dit bezwaar opgeheven was, zou hij voor de wetten stemmen.

De heer *Surlet de Chokier* vereenigde zich met de gevoelens zijner ambtgenooten *de Langhe*, *de Gerlache*, *Fallon*, *Barthélemy* en anderen; hij beklaagde zich, dat de antwoorden van het Gouvernement onvoldoende zijn geweest, en beweerde, dat de ministers verantwoordelijk zijn; hij verklaarde zich voor de vrijheid van het onderwijs en der drukpers, en was van gevoelen, dat men in den tegenwoordigen staat van beschaving en verlichting niets van Jezuiten of ultramontijnschen invloed te vreezen had. De verbanning der Fransche taal was, volgens den Redenaar, het middel om zeer kundige lieden uit alle bedieningen te verwijderen. Hij eindigde zijne redevoering met te verklaren, dat hij voor zoodanige transitoire wetten zou stemmen, als welke noodig zullen bevonden worden, om den gang van het Gouvernement niet te stremmen.

den 22sten december jl.

Ten tien ure werd de vergadering tot den volgenden dag geadjourneerd.

Heden werden de discussien weder opgevat. De heer *Hoynck van Papendrecht* verklaarde, dat de veranderingen door de Regeering in de begrootings-wetten gemaakt, alsmede de beloften van het geven van opening, door de permanente commissie van het amortisatie sijndicaat aan de leden der algemeene commissie, hem bewogen om voor de wetten te stemmen. Hij sprak kortelijk over de petitien en grieven, en vond hetgeen ten voordeele daarvan aangevoerd was overgepast en wantaai; volgens zijn gevoelen bestond er slechts één grief, en deze was, dat zij, die vermeenden grieven te hebben, deswege geen behoorlijk voorstel deden.

De heer *de Moor* merkte op, dat de voorgedragen belastingen, om die op het gemaal te vervangen, juist de steen des aanstoots waren. Hij verklaarde zich tegen transitoire wetten, waartoe men alleen in zeer moeijelijke omstandigheden toevlugt genomen heeft. Hij wilde, dat men zich toch zou wachten om aan het Gouvernement gelegenheid of zelfs een voorwendsel te verschaffen om het absolunt bewind in handen te nemen.

De heer *Sandelin* meende, dat de omstandigheden van een bedenkelijken aard waren en vorderden, dat men de verschillen, die over sommige punten bestonden, aan het welzijn van het land zou opofferen. Dankbaar erkende hij, wat de Regering reeds gedaan had om een aantal grieven uit den weg te ruimen en om bezuinigingen in te voeren; doch hij mogt niet ontveinzen dat de staats uitgaven in geene verhouding met de middelen ter harer bestrijding staan. Hij vereenigde zich met hetgeen te dezen opzigte door den heer *G. G. Clifford* was gezegd, en hij zou voor de begrooting der uitgaven stemmen, doch tegen die der middelen van ontvangst.

De heer *le Hon* begon met zijn leedwezen te betuigen dat zijn voorstel, om alle onderwerpen, die niet regtstreeks tot de begrootings wetten behooren, in de tegenwoordige discussien onaangeroerd te laten, geen algemeenen bijval gevonden had, en verdedigde zich tegen het vermoeden, dat men geuit had, als of hij door geheime inzigten of bijoogmerken tot het doen van dat voorstel was bewogen geweest. Hij antwoorde op de aanmerkingen, die men tegen de spreuk „geene herstelling van grieven, geene subsidien" had aangevoerd en betoogde, dat dit stelsel wel degelijk van toepassing was. Hij maakte vele bedenkingen op de financien, het sijndicaat en het gebruik der barrière gelden, en begreep niet, waarom men het budjet niet zou mogen weigeren. Dit toch was in het vorige jaar ook geschied en had niet verhinderd, dat 's Konings reis door de zuidelijke provincien een ware triomphale optogt was geweest, noch was daardoor de gang van het Gouvernement belemmerd. Verkeerd was het,

zoo de gemoederen in beweging waren gebragt, die door groote woorden of kleine vreesachtigheid te willen bedaren. Hem kwam het onbegrijpelijk voor, hoe het afstemmen der begrootings-wetten eene dictoriale magt aan het Gouvernement geven kon, en hij kon niet gelooven, dat iemand in s' Konings raad zoo roekeloos, zoo onvoorzigtig zijn zou, om een coup d'état aan te raden; even ongerijmd vond hij het te spreken van het geven van een voorwendsel aan het Gouvernement, om zich van het onbepaald gezag meester te maken. Hij verklaarde geen vriend van factie te zijn; doch hij bespeurde ook nergens eene factie, en vroeg welke toch haar standaard, kleur of leus was? Hij sprak van de laatste koninglijke boodschap en meende daar te onderscheiden de persoonlijke gevoelens van Zijne Majesteit en die der ministers, welke naar zijn inzien te zeer doortrokken waren met de herinnering der twisten van de dagen van het stadhouderschap. Hij wilde dat de ministers verantwoordelijk zijn zouden, en al volgde, dit niet uit de grondwet, dan moest dit uit het bestaan eener nationale vertegenwoordiging volgen; hij beweerde, dat zonder de verantwoordelijkheid de Koning niet onschendbaar was, ten zij men hem onfeilbaar verklaarde. Het nieuw voorgedragen ontwerp van wet op de drukpers moest hij afkeuren, en hij vond de bestaande wet op dat stuk voldoende, immers niet genoeg beproefd om door eene andere vervangen te worden. Hij misprees zeer het gedrag van hen, die door het doen blijken van vrees den Troon meende te versterken; de Regering was in geen gevaar, doch ware zij zulks, dan zou hij een der eersten zijn om haar te verdedigen. Hij zou tegen de wetten, doch voor een transitoire wet stemmen.

De heer *Fockema* lichtte zijn vorig uitgebragt advies nader toe, en verklaarde als nu, dat hij voor de wetten betrekkelijk de tienjarige begrooting zou stemmen, doch daar en tegen zich gedrongen gevoelde, om die betrekkelijk de eenjarige begrooting, de staatsschuld en het amortisatie-sijndicaat te verwerpen.

De heer *van Heenen* verklaarde zich voor de wetten en wederlegde eenige gezegden van den heer *le Hon*.

De heer *de Liedel de Well* sprak tegen de begrooting, die hij te hoog vond, en keurde ook de vermeerdering van sommige accijnsen af, terwijl hij begreep, dat in de gegevene omstandigheden het best ware eene transitoire wet te maken.

De heer *Reyphins* zeide voor de wetten te zullen stemmen, om dat hij de Regering in staat wilde stellen om de teugels van het bewind in eene vastere hand te houden.

De heer *Crombrugghe* uitte zich voor eene provisionele wet, en sprak tegen de belasting op het geslagt. Hij zou voor de uitgaven en voor de wet op het sijndicaat, doch tegen de middelen en wegen stemmen.

De heer *Warin* verklaarde zich tegen de begrootings-wetten, om dat hem de uitgaven te hoog schenen, en het hem voorkwam, dat zes honderd zeven en tachtig duizend gulden meer gevraagd werden, dan 's lands middelen kunnen opbrengen.

De heer *van Genechten* sprak tegen de verhooging van accijnsen en vooral tegen die op het zout, en zou zijne stem aan de begrootings-wetten niet geven.

De heer *de Stassart* zeide, niet dan eene constitutionele oppositie te zien. Hij beklaagde zich over de ongelijkheid in de verdeeling der ambten tusschen Katholijken en Protestanten, wilde vrijheid van taal en zeide, dat men aan de dierbare vrijheid der drukpers eene heiligschende hand wilde slaan.

De heer *de Moor* verdedigde een zijner gezegden, dat door den heer *le Hon* was berispt.

Zijne Excellentie de minister van financien nam nu het woord op en verklaarde zich alleen te moeten bepalen tot de punten, welke het eigenlijk onderwerp der beraadslagingen uitmaken, meenende, dat, daar de Koning sprak, de minister kon zwijgen en hij niets te ontwikkelen had daar, waar de leden der Staten-Generaal alles uitgeput hadden. Hij zou dus eerst de algemeene punten der discussie behandelen en daarna hoofdstuksgewijze de verschillende takken van bestuur doorloopen. Vooreerst had men zich beklaagd, dat op de aanmerkingen der Kamer te weinig, te droog, te onbeduidend van wege de Regering geantwoord was, en hierop merkte hij aan, dat aan de Vergadering alle mogelijke inlichtingen waren gegeven, en men haar zelfs alle de elementaire staten had overgelegd, uit welke de begrootingen zijn opgemaakt en waarin tot de kleinste bijzonderheden vermeld staan. Op de klagt, dat er te weinig bezuinigingen waren gemaakt, bragt hij in het midden, dat de cijfers overtuigend bewezen, dat men veel meer, ja zes tonnen, op de uitgaven bezuinigd heeft, dan bij koninglijk besluit van 10 april was bepaald, en dat dit wederom een blijk opleverde, dat de beloften, door hem in 's Konings naam gegeven, nooit onvervuld bleven. De staat der *sine-curis* en pensioenen was te hoog bevonden; dit ontkende de Minister niet, maar dit moest toegeschreven worden aan het goede hart van den Koning en aan de reeks van verschillende omstandigheden, die in dit land hebben plaats gehad. Hij beloofde, dat die *sine-curis* zouden worden herzien en dat ook het stuk der pensioenen in rijpe overweging genomen zou worden. Op de menigvuldige bedenkingen, die tegen het amortisatie sijndicaat en vooral tegen de duisternis, welke de operatien van die instelling omgeeft, gemaakt waren, zeide hij, dat die duisternis dezelfde was als die, welke in alle huishoudelijke zaken heerschte voor lieden, welke met de bijzonderheden daarvan niet bekend zijn. Het was er echter ver af, dat men noodig had de daden van het sijndicaat met een zoo digten sluijer te bedekken; daarbij bestonden geene geheimen; noch de leden van dat sijndicaat, noch de Koning, noch hij zelve wisten daarvan iets meerder dan aan de Kamer bekend was; men had een geheel verkeerd denkbeeld van de verrigtingen van het sijndicaat, daar men meende, dat daardoor aanzienlijke geldelijke operatien gedaan worden, en evenwel verklaarde hij op zijne eer, dat er in de laatste zes maanden, eenige zeer weinige stukken uitgestelde schuld en kansbiljetten uitgezonderd, voor geen duizend gulden gekocht was. Omtrent het fonds van nationale nijverheid, dat door sommige leden hevig was aangevallen en zelfs uitgekreten als een gevaarlijk wapentuig in de handen der Regering, deed Zijne Excellentie opmerken hoe de meeste instellingen in de zuidelijke provincien hunne oprigtingen aan dat fonds te danken hadden, zoo als onder anderen de tulle-fabrijk te Gent; terwijl hij stellig verzekerde, dat daaruit geen cent gegeven werd, of gegeven zou worden aan dagbladen of schrijvers, ten einde het Gouvernement te verdedigen. De Kamer had den wensch geuit om de gemeenschap tusschen haar en de ministers gemakkelijker te maken; doch hij moest betwijfelen of dat verlangen wel ernstig was, om dat hij menigmalen verklaard had, dat zijn huis en bureaux te allen tijde open stonden voor de leden, die eenige informatien begeerden, en hij zelfs aangeboden had in de vergaderingen der afdeelingen te komen, om alle ophelderingen, die van hem konden gevraagd worden, te geven, en dat slechts één lid tot hem gekomen was om hem eene vraag te doen. De Minister nam nog verscheide andere bedenkingen op, en ging nu over om voornamelijk die te wederleggen, welke op de verschillende takken van bestuur waren gemaakt; zoo antwoordde hy op de aanmerking wegens het kostbare der regterlijke magt dat die voortvloeide uit de bepalingen der wet, welke op dat stuk was gemaakt, en die even als andere wetten geëerbiedigd moest worden. Wat het departement van binnenlandsche zaken betrof, meende hij, dat het collegium philosophicum, hetwelk met goedkeuring der hooge geestelijkheid bestond, in stand moest gehouden worden, en antwoordde op de vraag, of er geld versterkt wordt aan Roomsch-katholijke priesters, kerken en gemeenten, dat dit in groote mate geschiedt en dat tegen eene gift aan protestantsche meer dan vijftig aan roomsch-katholijke priesters en kerken gedaan worden; hij voegde er bij, dat vele dier priesters echter geweigerd hebben deze giften of onderstand aan te nemen en dat er genoegzame fondsen voorhanden zijn om in het volgend jaar ruim te voorzien in de behoeften der roomsch-katholijke kerken. De Minister verzekerde voorts, dat de weg van Zwol naar Meppel en die van Dinant naar Neufchateau gemaakt zullen worden, en na geantwoord te hebben op nog eenige aanmerkingen van minder aanbelang, uitte hij de meening, dat men dergelijke zwarigheden gemakkelijker uit den weg zou kunnen ruimen door zich deswege tot de hoofden der departementen te vervoegen, dan die openlijk in de vergadering te behandelen. Omtrent de marine deed Zijne Excellentie opmerken, dat, hoezeer de uitgaven daarvoor verminderd waren, die echter tonnen schats hooger waren geraamd, dan bij het eerste tienjarig tijdvak. Wat de kolonien betrof verklaarde hij, dat hare toestand gunstiger werd, er uitzigt op vrede was en hoop dat zij zich zelven zullen kunnen bedruipen, indien ook de oorlog voortduurde. Betrekkelijk 's lands geldmiddelen bekende hij dat de schuld groot, doch niet te groot is en niet onevenredig met het vertrouwen der natie, hetwelk bleek uit den stand der schuldbrieven, welke, niettegenstaande de tegenwoordige omstandigheden, nog gerezen was. De uitgaven zijn tot meer dan 90 millioenen 's jaars gestegen. Over de belastingen sprekende bekende de Minister, dat die op het geslagt ook hem niet voldeed en dat hij die, zoodra dit mogelijk zijn zou, door een ander middel zou laten vervangen. Nog sprak de minister over het invoeren van transitoire wetten, noemde de verschillende punten op, waarin het Gouvernement reeds toegegeven had op het verlangen der Kamer, en verklaarde, dat de Koning, wat er moge gebeuren, bij den thans heerschenden geest en bij den staat van gisting, die het gevolg van het onzekere der wetten was, eene gewetenszwarigheid maakte om transitoire wetten voor een bepaald tijdperk voor te dragen. Zijne Excellentie eindigde met te zeggen, dat, welke ook de verschillen waren, die onder de Nederlanders bestonden, zij toch slechts een doel hadden, namelijk grondwettige vrijheid, gelijke regten en gelijke bescherming, en dat dit ook het doel des Konings was, die alleen de vrijheid en het geluk van Nederland beoogde.

Na dat de heer *le Hon* verklaard had, dat hij, ten gevolge der inlichtingen van den Minister omtrent het sijndicaat gegeven, voor de wet daartoe betrekkelijk zou stemmen, werd de beraadslaging gesloten en nu overgegaan tot de hoofdelijke stemmen.

Het ontwerp van wet tot vaststelling van de eerste afdeeling der begrooting (uitgaven), aanvang nemende met 1830, werd met eene meerderheid van 61 tegen 46 stemmen aangenomen.

Het ontwerp van wet tot vaststelling der middelen ter voorziening in de uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende 1830, werd verworpen met 55 tegen 52 stemmen

Het ontwerp van wet op de nationale schuld en tot regeling der belangen van het amortisatie-sijndicaat, ter gelegenheid van de vaststelling der tienjarige begrooting, werd aangenomen met 88 tegen 9 stemmen.

Het ontwerp van wet tot vaststelling der tweede afdeeling van de begrooting over den jare 1830 werd met 54 tegen 53 stemmen aangenomen.

Het ontwerp tot vaststelling der middelen ter bestrijding van de uitgaven, begrepen in de tweede afdeeling van de begrooting over den jare 1830, werd, als regtstreeks in verband staande met het verworpen ontwerp op de middelen voor het tienjarige tijdvak, door den minister van financien, in naam des Konings, ingetrokken. Te gelijk verzocht Zijne Excellentie den President, de leden uit te noodigen, van zich bijeen te houden, ten einde hij op aanstaanden maandag zoodanige mededeeling aan de Kamer van wege den Koning zou kunnen doen, als aan Hoogstdenzelve in deze omstandigheden geraden zal toeschijnen.

Nog is de wet tot bepaling der som, die gedurende het jaar 1830 tot aankoop en aflossing der schuld besteed zal worden, met 103 tegen 4 stemmen goedgekeurd.

De heer *van de Kasteele*, die ernstig ziek is, is op het oogenblik der stemming in de vergadering gekomen, om zijne stem ten voordeele der wetten uit te brengen. De eenige leden, welke in de vergadering niet tegenwoordig waren, zijn de graaf *de Borghgrave*, de graaf *van Heyden tot Reinestein* en de heer *F. van Hees.*

MENGELINGEN.

PARYS 29 *december jl.*

De beroemde zangeres, mejufvrouw *Sontag*, is dezer dagen op het punt geweest om op eene vrij zonderlinge wijze het leven te verliezen. Zij had, namelijk, aan zekeren *Chauriel* toegestaan om haar borstbeeld te boetseren volgens eene nieuwe manier, die hij uitgevonden had en natuurlijk opvijzelde. De kunstenaar ging aan het werk en na mejufvrouw *Sontag* op eene sopha vastgebonden te hebben in de gestalte, die hij het voordeeligste achtte, besmeerde hij haar gelaat met pleister, doch verzuimde om te zorgen, dat hare ademhaling niet verhinderd werd. Hierdoor werd de jufvrouw schrikkelijk benaauwd en toonde dit door de beweging, die zij met armen en voeten maakte; doch de heer *Chauriel* scheen hierop geen acht te geven en bleef druk doorwerken, toen zij eindelijk het geluk had eene theetafel, waarop porselein stond, om ver te schoppen en hierdoor geraas te maken, hetwelk een haar bedienden deed binnenkomen, die, den toestand zijner meesteres ziende, haar redde door haar de pleisterkorst van het gezigt af te rukken, tot grooten spijt van den boetseerder, die, de stukken pleister oprapende, wanhopig was, dat men hem belet had een zoo fraai gelijkend beeld af te maken.

FRANKFORT 9 *januarij jl.*

In Darmstadt is men dezer dagen eene rooverbende op het spoor gekomen, welke uit eenige knapen van tien tot vijftien jaren bestond, van welke verscheiden, wegens diefstal, struikrooverij, brandstichting en eene poging tot moord, tot eene gevangenisstraf van meer of min langen duur op het Mariakasteel verwezen zijn. De vijf hoofden dier benden, schoone sterke knapen van veertien jaren, zijn er aan denzelfden ketting vast gesloten. Deze jonge misdadigers hebben bij hun verhoor bekend, dat het lezen van roover-romans de eerste aanleiding tot hunnen diepen val gegeven heeft.

ROTTERDAM 18 *december jl.*

Te Limington, in de Vereenigde Staten van Amerika, is den 14 september laatstleden een zekere *Lazarus Rowe* overleden in den hoogen ouderdom van 104 jaren; hij was te Greenland, in New Hampshire, geboren en een der eerste volkplanters van Baldwin in Maine geweest, waar hij tot twee jaren voor zijn dood heeft gewoond. Zijne vrouw, die in het voorjaar gestorven is, was in hetzelfde jaar als haar man, namelijk in 1725, geboren; zij waren op hun achttiende jaar te zamen gehuwd en zijn das 86 jaren in den echten staat vereenigd geweest; zij hebben een talrijk kroost gehad en hunne afstammelingen tot in het vijfde geslacht gezien. Hun jongste zoon is thans een gepensionneerd militair uit de armee der revolutie.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 26—schip *Mercurij*, C. Brodie, van Samarang den 22sten mei, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de heer Timmerman Thijssen en familie, de heeren S. Martherus en M. Martherus, mevrouw Barthold en familie, mevrouw Hardij en familie, de heer Barbier, de weduwe Cornelissen en kind.—bark *Sheya*, Said Osman Habassij, van Palembang den 9den dito, passagier: de heer G. V. R. von Schultz.—brik *Tagal*, J. Ternatis, van Tagal den 23sten dito.—schoener *Serius*, J. Deighton, van Ternate den 26sten april.

Vertrokken.

Mei 27—bark *Diederika*, J. Hector, naar Calcutta, passagiers: de heer E. Rhoades en mevrouw van Wright.—schip *Carolina en Jacoba*, Said Hamid Habassij, naar Soerabaija.—brik *Goenlie*, Lau Tiauwie, naar Rembang.—schoener *Kasoer*, Timbang, naar Pekalongang.

Mei 28—Bremer schip *Brunswick*, H. Baetjer, naar Hamburg.—brik *Louisa Augusta*, J. C. Jansen, naar Antwerpen, passagiers: kapitein der infanterie L. de Vries, 2de luitenant der infanterie J. C. K. W. Sianlaghe en de jongeheer E. Potel.

SAMARANG.

Aangekomen.

Mei 19—Chineesch schip *Oeij Sinjo*, Oei Tioen, van Batavia, Tagal en Pekalongang den 5den mei.

Mei 20—brik *Dorothea*, S. E. Badendick, van Batavia den 27sten april.

Mei 21—bark *Batavia*, P. Blair, van Batavia den 14den mei, passagier: de heer R. Timmers.—Arab. schip *Fathoe Rochman*, Seeh Mochamat, van Palembang en Cheribon den 19den april.

Vertrokken.

Mei 21—schip *Mercurij*, C. Brodie, naar Batavia, passagiers: 11 officieren, de heeren T. Perrij, F. H. Barbier, Timmerman Thijssen en familie, de heeren S. Martherus, M. Martherus, mevrouw de weduwe Hardij en 2 kinderen, mevrouw Van Barthol en 4 kinderen, de weduwe Cornelissen en zoontje.—schoener *Serius*, T. Deighton, naar dito.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Mei 19—Zr. Ms. brik *Haaij*, luitenant der 1ste klasse J. J. Boedrie, van Bavian, passagiers: de heer W. Humme, controlleur der inkomende- en uitgaande regten in de 3de financieele afdeeling, de heer J. G. Binkhuisen, onder-kommies.

Mei 20—bark *Boeroeng*, P. Lunel, van Ternate den 3den mei, passagier: de heer Neijs.

Vertrokken.

Geen.

ADVERTENTIEN.

Op donderdag den 3den juni, 's voormiddags te 10 ure, zal door den Resident van Soerabaija gehouden worden, eene uitbesteding voor den overvoer van 80 koijangs, (ieder van 30 pikels maten) zout, van de hoofd-depôt pakhuizen van Grissee, naar de hoofdplaats van het eiland Banka Muntok.

De overvoer moet dadelijk na de toewijzing een aanvang nemen.

De betaling zal geschieden, ⅔ in zilver en overigens naar welgevallen van het Gouvernement.

De veiling en toewijzing, zullen geschieden per koijang van 3,600 ponden, en in een perceel.

Gadinghebbenden, adresseren zich bij den Resident van Soerabaija.

De directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen,
J. C. REIJNST.
Batavia,
den 24sten mei 1830.

—De belastingschuldigen aan het Middel der slaven-taks, in de Hoofd-baljuwage Batavia en Ommelanden, worden bij deze herinnerd, dat de betaling dier belasting over het loopende jaar moet geschieden, in de maanden juni, juli, augustus en september.

De Algemeene Secretaris, waarnd. Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen.
J. DU PUIJ.
Batavia,
den 27sten mei 1830.

—De Resident van Samarang, maakt hiermede aan een ieder dien het zoude mogen aangaan bekend, dat gedurende den loop der maand juni aanstaande, ten kantore van den Assistent Resident alhier, op maandag, dingsdag, woensdag, donderdag en vrijdag, (zondag en zaturdag uitgezonderd) van 's morgens 8 tot 's middags 1 ure, zal worden gevaceerd tot den ontvangst der belasting van een spaansche mat per hoofd, van de lijfeigenen voor dit loopende jaar 1830.

De Resident voornoemd,
P. LE CLERCQ.
Samarang,
den 22sten mei 1830.

—De Resident van Bezoekie en Banjoewangie, maakt bij deze bekend, dat op den 8sten dezer door de politie-beambten te Banjoewangie zijn achterhaald geworden, $2\frac{11}{125}$ pikols gambier en 4 krandjangs, waarvan de eigenaars voortvlugtig zijn, zoo worden alle degenen, die vermeenen mogten, eenig regt, of aanspraakt daarop te kunnen maken, uitgenoodigd, om zoo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen den tijd van zes weken na dato dezer, zich aantemelden ten bureele van den ondergeteekende, dan wel, bij den Assistent Resident te Banjoewangie, alwaar genoemde hoeveelheid gambier gedeponeerd legt, zullende na ommekomst van voorschreven termijn, over dezelve overeenkomstig de bestaande bepalingen worden beschikt.

De Resident voornoemd,
DE BRUIJN PRINCE.
Bezoekie
den 19den mei 1830.

—De Resident van Passaroeang, brengt door deze ter kennisse van alle de daarbij belanghebbenden, dat tot den ontvangst van de belasting op de lijf-eigenen voor dit loopende jaar, dagelijks zon en feestdagen uitgezonderd zal worden gevaceerd ter secretarie van de residentie Passaroeang te rekenen van primo juni aanstaande tot en met ultimo september daaraanvolgende, zullende wanneer deze belasting binnen den evengemelden tijd niet zal wezen voldaan geappliceerd worden de poenaliteit daarop bij de wet bepaald.

De Resident voornoemd,
H. J. DOMIS.
Passaroeang,
den 20sten mei 1830.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op dingsdag den 1sten juni 1830.

Voor het negotiehuis van de heeren *Macleane, Watson en Co.*, van glas- en kristalwerk, kroonen, bendijjassen, goede pijnapelkazen, bier in vaten, poorter, cherrij- en cijder wijn in bottels, en een nieuwe Engelsche barouchette.

Op woensdag den 2den juni 1830.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van *Tan Sia*, van eene nieuwe bendij en capchais, chineesch meel, porceleinen, offer papier, beste thee, salpeter, fijne wijnen, mantelstof, en andere negotie goederen meer; voorts een slavenjongen genaamd *Landré*, zijnde koewagter en landbouwer; en bijwege van executie door den deurwaarder bij den landraad, twee slaven van *Ong Tekkong*.

En precies te 11 ure.

Voor rekening van het Gouvernement, de op den 16den april l. l. opgeveilde, doch opgehouden ruwe diamant, wegende 18¼ karaat, zullende dezelve aan den hoogsten bie-

der boven de som van *f* 2,000, bepaaldelijk worden afgegeven.

Op donderdag den 3den juni 1830.

Voor het negotiehuis van *Thornton* en *West*, op de Voorrei, van Europesche chitzen, mouzelinen, zakdoeken, roode lakens, fluweel, sarongs, marokijn leer, astrale lampen, pleet, koper- en ijzerwerk, thee serviezen, verf en olie, spijker ijzer, Engelsche bier, en cognac brandewijn, eenige ledige vaten, en andere goederen meer.

Op vrijdag den 4den juni 1830.

In den tuin van wijlen mevrouw de weduwe *Maas*, op Jakatra, van wagens, paarden, fraaije juwelen en paarlen, goud- en zilverwerken, huismeubelen, lijnwaden, en andere goederen, eenige goede lijfeigenen met name *Seneen*, *Kamies*, *Tongja*, met hare dochters *Augustina* en *Delia*, en klein kind *Djiendra*, *Roosje*, *Po ngot*, met hare kinderen *Nor*, *Ahat* en *Sabar*; terwijl van de juwelen, paarlen, goud- en [illegible] gehouden zal worden, op woensdag en donderdag den [illegible] en 4den juni, des 's morgens van 9 tot 12 ure, zullende op een nader te bepalen dag voor afbraak worden verkocht het huis, hetwelk inmiddels is te zien.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

De *Nijs Brown* en *Co.*, hebben pas ontvangen diverse schrijfbehoeften waar onder penne schachten, ouwelen, hollandsch en javaasch lak alsmede eenige halve pijpen zeer goede maderawijn.

—De ondervolgende vastigheden behoorende tot den boedel van wijlen *Joseph Manuel*, waarvan de verkoop tegen den 30sten april 1830, was geannonceerd en welke als toen onverkocht zijn gebleven zal als nu op vrijdag den 11den junij 1830, plaats hebben, door den vendumeester te Samarang, ter plaatse waar dien dag verkooping zal worden gehouden, als van

Het perceel land Patjerongan bestaande uit koffij tuinen, rijst velden, negorijen- en kampongs gronden, hebbende eene inhoud vlakte van 215 morgen en 146 vierkante roeden, benevens een steenen met pannen gedekt huis, bijgebouwen, pakhuizen en twee- en- veertig pedakken gelegen op een afstand van 2 paal buiten Samarang wijk litt. H, no. 910.

Een woonhuis, bijgebouwen en stalling allen van steen met pannen gedekt, gelegen in de Hogendorp Stroomstraat wijk litt. D, [illegible]

Een dito dito wijk litt. D, no. 350.
Een dito dito dito dito D. dito 351.
Een dito dito dito dito D, dito 352.
Een dito dito dito dito D, dito 353, a. en
Een dito dito dito dito D, dito 353 b.

J. J. WHITE.

Samarang, *den 20sten mei 1830.*

—In den loop van de maand junij, den dag en plaats, met de ligging der perceelen als dan nader te omschrijven, zullen voor rekening der erven, worden verkocht, veertien verschillende vastigheden, nagelaten door wijlen *J. D. Brugman*.

L. HEUKEVLUGT, qq.

Batavia, *27 mei 1830.*

GEBOORTEN.

Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen zoon, de geliefde echtgenoote van

Muntok, *den 7den april 1830.*

P. E. LA LAU, *2de luit. der pionniers.*

—Heden avond verloste voorspoedig van een zoon de huisvrouw van

J. JANS.

Batavia, *26 mei 1830.*

STERFGEVALLEN.

Na op den [illegible] mijne dochter, in den ouderdom van 5 jaren, en op den agsten daaraanvolgenden, mijn zoon, in dien van 8 jaren te hebben verloren, trof mij heden wederom een zware slag, door het overlijden van mijnen dierbaren echtgenoot, *H. J. Nelis*, in den jeugdigen ouderdom van 54 jaren; zijn verlies en dat van mijne twee lieve kinderen, worden door mij diep betreurd.

Weltevrede, *den 24sten mei 1830.*

H. C. NELIS, *geboren* THIERBACH.

—Heden overleed *Jean Paul Pijpaert*, chirurgijn der 2de klasse; die iets te vorderen heeft of verschuldigd is, gelieve daarvan aangifte of betaling te doen binnen drie maanden, aan

De Kommissarissen,
SCHOENFELD, *kapitein.*
MULLER, *chir. der 2de klasse.*
MACK, *apotheker der 2de kl.*

Weltevrede, *den 26 mei 1830.*

NAGELATEN BOEDELS.

Krachtens autorisatie van den Raad van Justitie alhier, de insolvent bevondene boedels van wijlen *Willem Carel Fredrik Barbiers*, in leven staf muzijkant bij de 18de afdeeling nationale infanterie, mitsgaders kantinehouder te Weltevrede, en den moor *Aboe Bakar Lebbé*, in leven negotiant, ter verder beheer en vereffening aan den ondergeteekenden Sequester en Curator ad lites overgegeven zijnde, zoo worden mits dezen, allen en een iegelijk die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan gedachte insolvente boedels, verzocht, daarvan binnen drie maanden na dato dezes, aangifte of betaling te komen doen, ten bureele van

Den Sequester en Curator ad lites voornoemd,

Batavia, *27 mei 1830.*

FOCQUIN.

—Alle degenen welke iets te vorderen hebben, van of verschuldigd zijn, aan den boedel van den abintestato overleden, chinees *Jouw Toanko*, de inlandsche vrouwen *Njaij Soenting* en *Njaij Seneen*, en den verlaten boedel van den chinees *Lauw Njamko*, worden verzocht daarvan aangifte of betaling te doen, aan het kollegie van Boedelmeesteren, uiterlijk binnen den tijd van drie maanden.

Namens van hetzelve.
De secretaris,
C. A. G. ROMSWINCKEL.

Batavia, *den 26sten mei 1830.*

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden

naar	schip	kapitein
Nederland;	*Zr. Ms. korvet Nehalennia*,	J. Rijk.
Middelburg,	*Ned. schip Paulina*,	Hoffman.
Antwerpen,	*dito schip Orence*,	Cornelissen.
Calcutta,	*Amerik. schip Timor*,	J. Henrij.

[illegible] Zr. Ms. korvet NEHALENNIA, kapt.-luitenant ter zee *Rijk*, zal op aanstaande zaturdag den 5den juni, uiterlijk om 12 ure, worden gesloten.

Batavia, *den 28sten mei 1830.*

De postmeester,
P. A. BIK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

De Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur Generaal, *H. M. de Kock*, naar Nederland vertrekkende, heeft tot zijne gemagtigden verzocht en benoemd, de heeren *A. Tiedeman* en *L. Lange.*

—De majoor adjudant *de Steurs*, naar Nederland vertrekkende, heeft tot zijne gemagtigden verzocht, de heeren *O. M. Roberts* en *L. Lange.*

—*Niemann*, vertrekt naar Japan.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Te huur met primo juni aanstaanden, een huis op Gonong-sahari, thans bewoond door den heer *Blaauw*, te bevragen bij

LE BAILLIJ.

—Met medio juni te huur, een huis op Koningsplein, thans bewoond [illegible]

P. A. BIK.

—BAL EN SOUPER in de Societeit de *Harmonie*, op donderdag den 3de juni aanstaanden, op den gewonen tijd.

De Directie der Societeit, den wensch te kennen gegeven hebbende, om bij gelegenheid van gemeld Bal, hare afscheidsgroete te brengen aan Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal DE KOCK, heeft het genoegen de leden der Societeit bij deze te berigten, dat Zijne Excellentie, het Bal met Deszelfs tegenwoordigheid zal vereeren.

Namens de Directie voornoemd.
De Secretaris,
SCHIFF.

Batavia, *26 mei 1830.*

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.